

Klaas Knot: 'Terugdraaien nieuwe pensioenwet is nauwelijks een optie'

9 apr - Maaike Noordhuis

DNB-president Klaas Knot Foto: Laurens van Putten/ANP

In het kort

- DNB-president Klaas Knot sprak op een pensioenseminar in Utrecht.
- Hij verdedigde daarin de Wet toekomst pensioenen.
- Volgens Knot is terugdraaien van de wet geen optie.

De nieuwe pensioenwet die na vijftien jaar onderhandelen tot stand is gekomen is een noodzakelijke verbetering van het Nederlandse pensioenstelsel en het is 'nauwelijks een optie' om zo'n traject helemaal opnieuw te beginnen. Dat zei president van De Nederlandsche Bank Klaas Knot dinsdag tijdens een bijeenkomst voor pensioenfondsbestuurders van DNB in Utrecht.

Vorig jaar ging de Eerste Kamer akkoord met de Wet toekomst pensioenen. Maar van de vier partijen die aan de formatietafel zitten, zijn er drie geen voorstander van de pensioenhervorming. Vorige week werd tijdens een Kamerdebat duidelijk dat NSC, BBB en SP een motie willen indienen die oproept tot een verplicht referendum als een pensioenfonds deelnemers wil overzetten naar het nieuwe pensioenstelsel. Zo'n referendum kan tot jaren vertraging leiden. Er zal immers een voorstel voor een wetswijziging moeten komen, en die moet dan nog door de Tweede en de Eerste Kamer.

Valse nostalgie

Pensioenfondsen hebben nog krap vier jaar de tijd om over te gaan naar het nieuwe regime. Bij de onderhandelingen over het nieuwe pensioenstelsel is afgesproken dat voor 2028 in principe alle opgebouwde pensioenen, met een omvang van circa €1500 mrd, worden omgezet naar een nieuwe pensioenregeling. Dat betekent dat miljoenen werknemers en gepensioneerden van collectieve pensioenfondsen, die een vaste pensioenuitkering geven, overgaan naar een persoonlijker pensioen met een variabele uitkering.

Dat is volgens Knot een ingrijpende en omvangrijke operatie die raakt aan alle kernprocessen van een fonds. 'Ga maar na. De wijze van administreren wijzigt, de koppeling tussen pensioen en vermogensbeheer wijzigt, de manier van communiceren wordt anders en het belang van datakwaliteit is nog groter geworden. We gaan het collectieve vermogen opdelen in persoonlijk vermogen. Dat vraagt om beslissingen die een onomkeerbaar karakter hebben.'

Nu het volle besef van de complexiteit van de transitie begint in te dalen, klinkt de vraag 'het was toch goed genoeg zoals het was?' steeds vaker, stelt Knot vast in zijn speech. 'Maar dat is naar mijn overtuiging een valse nostalgie. Een nostalgie naar een tijd die nooit is geweest.'

Te veel premie ingelegd

Om het geheugen 'voor de buitenwacht' nog even op te frissen somt hij de nadelen van het oude stelsel nog eens op, zoals 'pensioenfondsen die hun toezeggingen niet kunnen waarmaken of moeten korten. Die soms een decennium lang niet konden indexeren'. Of de doorsneepremie, waardoor een werknemer die halverwege zijn carrière besluit om als zelfstandige aan de slag te gaan, per saldo tot dat moment te veel premie heeft ingelegd. 'Een stelsel dat niet meer is toegesneden op de arbeidsmarkt van vandaag, waar een miljoen zzp'ers buiten het stelsel vallen. Kortom, een stelsel dat duidelijk aan onderhoud toe is.'

'Uiteraard heeft elk nieuw kabinet en heeft elke nieuwe Tweede Kamer het recht om iets anders te vinden dan zijn voorgangers. Maar de urgente uitdagingen waar het Nederlandse pensioenstelsel voor staat, verdwijnen daarmee niet', stelt Knot.

Terwijl de politieke discussie voortduurt, hebben de eerste pensioenfondsen in de afgelopen maanden hun plannen voor de overgang naar het nieuwe stelsel bij DNB ingediend. Uit die eerste lichte blijkt dat er nog wel wat werk aan de winkel is, omdat een compleet dossier aanleveren een 'behoorlijke uitdaging' is voor de fondsen. Daarom roept Knot de fondsen op een 'kwaliteitsborging' in te richten. 'De essentie is dat u als bestuur de verantwoordelijkheid neemt om een compleet dossier in te dienen en zich afvraagt welke procesgang, controles en kennis en kunde daarvoor nodig zijn.'